Visų šalių proletarai, vienykitės!

PO SPALIO VĖLIAVA

LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS ROKIŠKIO RAJONO KOMITETO IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

EINA NUO 1944 METŲ

1956 m. rugsėjo mėn. 9 d. SEKMADIENIS Nr. 72 (1504)

Kaina 15 kp.

Daugiau kontrolės prekybinių įstaigų darbui

Rokiškio rajkoopsąjungos prekybos tinklo darbuotojai nuolat pasiekia vis geresnių rezultatų gerinant gyventojų aprūpinimą būtinaustomis prekėmis, kelia prekybos kultūrą, kovoja už prekių apyvartos planų įvykdymą. Jei pirmojo pusmečio prekių apyvartos planus atskiri kooperatyvai įvykdė 90—100 procentų, tai liepos ir rugpiūčio mėnesių planai visuose kooperatyvuose žymiai viršyti. Jeigu spręsti apie prekybos įstaigų darbą pagal planų įvykdymą, atrodytų, kad čia jau viskas yra tvarkoje. Tačiau faktai kalba visai kita. Ilgą laiką ūkiškų prekių parduotuvėje vedėja dirbo Jegorova. Į parduotuvę kiekvieną dieną atsilankydavo šimtai pirkėjų, jie pirkdavo įvairiausias prekes, parduotuvė įvykdydavo planus, jos darbą tikrindavo revizijos komisija. Net didelio trūkumo, nei perteklinus parduotuvėje nebuvo rasta. Ir tik paskutiniu laiku iškilo faktas, kuris nustebino rajkoopsąjungos vadovus — šioje parduotuvėje dalis prekių, kaip cementas, buvo pardavinėjama sąmoningai padidintomis kainomis. Reiškia, pirkėjų sąskaita pardavėja Jegorova įsidėjo į savo kišenę keliolika tūkstančių rublių. Kyla klausimas, o kurgi buvo revizoriai ir kaip jie tikrino šios parduotuvės darbą, jei ilgą laiką nematė sukčiautojos kombinacijų?

Taip pat neseniai buvo nustatytas nemažas išeikvojimas, padarytas universalinės parduotuvės pardavėjos Avižonienės. Prieš kurį laiką tikrinant galanterijos skyrių buvo rastas 2.900 rb trūkumas, kuris pardavėjos buvo padengtas. Tuoj po to padarius antrą reviziją, rasta vėl 2.800 rb trūkumas, o patikrinus perduodant naujai pardavėjai, trūko dar 1.200 rb. Trys revizijos, ir kiekvienos iš jų rasti vis nauji trūkumai.

Šie faktai labai vaizdžiai kalba apie tai, kaip neatsakingai ir paviršutiniškai yra tikrinamas parduotuvių darbas. Be to, revizijos metu nustatyti prekybos pažeidimai ne visada yra iškeliami į viešumą, dažnai jie užmaskuojami (ūkiškų prekių parduotuvėje). O tai ir priveda prie dar didesnių išeikvojimų.

Nesidomi prekybos taškų darbu atskirų kooperatyvų pirmininkai, kaip pavyzdžiui, Juodupės. Čia neseniai buvo išaiškinta kooperatyvo buhalterės Galvanauskienės kombinacija. Daugiau kaip 6 tūkstančių rublių sumoje gautos prekės buvo neužpajamuotos, o sąskaita sunaikinta, ir tik mėnesiui laiko praėjus šis faktas buvo atskleistas. Iš to aišku, kad kooperatyvo pirmininkas netikrina, kaip vedama prekių paskirstymo ir jų išlaidavimo dokumentacija. O tuo pasinaudodami nesąžiningi prekybos darbuotojai bando lengvai pasipelnyti.

Rimtu trūkumu reikia laikyti ir tai, kad kooperatyvų įgaliotinių susirinkimai formaliai išrenka revizijos komisijos narius. Į revizijos komisijas patenka asmenys, nieko nesusimanantieji prekyboje, buhalterijoje ir t. t.

Panašiems trūkumams reikia užkirsti kelią. Kooperatyvų vadovai, rajkoopsąjungos valdyba privalo griežtai pareikalauti iš revizijos komisijų pagerinti prekybos taškų darbo tikrinimą. Revizijos komisijų sustiprinimu sugebančiais atlikti jiems pavestą darbą ir sąžiningais asmenimis turi daugiau rūpintis rajkoopsąjungos partinė organizacija.

Tik nuolatinė ir griežta prekybos įstaigų darbo kontrolė padės pašalinti nesąžiningumo reiškinius iš prekybos darbuotojų tarpo.

Užbaikime derliaus nuėmimą, sparčiau sėkime žiemkenčius!

GRŪDAI — VALSTYBEI

Kėdainių rajono Ždanovo vardo kolūkis pirmasis rajone baigė kulti rugius. Iškulta daugiau kaip pusė kviečių.

Geras kūlimo darbų organizavimas įgalino pilnai supilti žiemkenčių sėjai reikalingą sėklą ir pradėti statyti grūdus valstybei. Į paruošų punktą pristatyta apie 17 tonų pirmarūšių rugių.

Dabar ruošiama pristatyti valstybei dar 20 tonų kviečių. (ELTA).

OMSKO SRITIS. Iš Molotovsko rajono kolūkių į Berdnikovsko paruošų punktą be pertraukos pristatomi naujojo derliaus grūdai. Grūdus gabenant čia kartu su kolūkiečiais dirba atvykę iš Gorkio miesto 104 šoferiai su automašinomis. Jie padeda kolūkiečiams greitai ir be nuostolių nuimti derlių. Nuotraukoje: šoferiai TSKP nariai A. E. Grišinas ir M. F. Kornevas pristatė grūdus iš Stalino vardo kolūkio. Mašinoje (dešinėje) laborantė E. Rudenko ima grūdus ištyrimui.

V. Lipovskio nuotrauka. TASS'o fotokronika.

ŠALIES LAUKUOSE NUIMAMAS DERLIUS

Šalies laukuose vis plačiau vyksta derliaus nuėmimas. Kolūkiuose ir tarybiniuose ūkiuose iki rugpiūčio 31 d. grūdinės kultūros nupiautos daugiau kaip 81 milijono hektarų plote. Tai sudaro apie tris ketvirtadalius pasėlių. Į šį skaičių neįeina kukurūzai.

Tačiau derliaus nuėmimo tempai dar nepakankami. Prasidėjo rugsėjis, o Belgorodo ir Oriolo sričių laukuose dar nenupiautas trečdalis derliaus. Dar daug nenupiautų javų Baltarusijoje, centriniuose, šiaurės-vakarų rajonuose, Pavolgyje ir Urale. Gerą pavyzdį rodo Čiuvašijos ATSR, kur iki rugsėjo 1 d. nupiauta 97 procentai javų ir jau įvykdytas grūdų paruošų planas.

Daugiau kaip pusė derliaus nenuimta Sibire. Čia nepakankamai naudojama technika. Altajaus krašte per praėjusias penkias dienas javai nupiauti tik 400 tūkstančių hektarų plote. Atsilieka Kemerovo, Novosibirsko, Tomsko sritys.

Sėkmingai vyksta derliaus nuėmimo darbai Kazachstano laukuose, kur iki rugsėjo 1 d. nupiauta apie trys ketvirčiai grūdinių kultūrų pasėlių.

Visose Sąjungos respublikose nuimami silosui kukurūzai. Ukrainos pietuose jau nuimtas pirmas tūkstantis hektarų kukurūzų, kurie visiškai pribrendo.

Šalies laukuose iki rugpiūčio pabaigos apsėta daugiau kaip pusė žiemkenčių pasėlių ploto. (TASS-ELTA).

Auksinės dienos nelaukia...

Šią vasarą saulutė retai tepasirodo iš už debesio, todėl saulėtos ir šiltos rugsėjo pirmosios dienos labai nudžiugino kolūkiečius. Bet pasitikėti gražiu oru negalima: nei iš šio, nei iš to dangų aptraukia pilkuma, ir vėl — lietus.

Ir „Lenino kelių“ kolūkio pirmininkas Povilas Strazdauskas vaikšto nepatenkintas, paniūręs. Kokios gi to priežastys?

Žiemkenčių nuėmimas kolūkyje vyko gana sparčiai. Visi rugiai, kviečiai jau kolūkio klojimuose. Sparčiai vyksta vasarojaus nuėmimas. Ketvirtoje laukininkystės brigadoje nuimtas ir suvežtas nuo 22 hektarų miežių derlius. O derlium šiemet galima pasidžiaugti: II ir V brigadų kūlėjai prikulia iš hektaro po 9—10 centnerių duoninių javų.

Ir vis dėlto kolūkio pirmininkas nepatenkintas... Pasirodo, paskutiniu metu kolūkyje darbų tempai žymiai susilpnėjo. Dviejose brigadose visą laiką buvo kuliama, bet derlius iškultas tik nuo 59 hektarų. Vienintelei kuliamajai trūksta... kūlėjų. Tiesa, valdyba dabar sudarė pastovią kūlėjų brigadą iš 20 žmonių. Tačiau klausimas, ar padėtis nuo to pagerės. Ar nevertėtų sudaryti brigadą, kuri dirbtų dviem pamainom?

Kolūkio pirmininkas negali pasakyti, kada bus baigta žiemkenčių sėja. Dirbant tokiais tempais, aišku, sunku numatyti jos pabaigą. Iš 450 hektarų teužsėta tik 143 — nėra net trečdalio.

Kolūkyje Panemunėlio MTS gali priskaičiuoti 7 traktorius, tačiau dirbti tegali tik du. O kur kiti? Lyg tyčia, visi stoviniuoja sugedę.

63 hektaruose linai dar nepradėti rauti. Raminamasi tuo, kad jie dar nepribrendę. Tačiau netrukus reikės kibti ir į juos.

Taigi, „Lenino kelių“ kolūkyje yra nemažai tvarkytinų dalykų, darbai smarkiai užsivėlino, kas gali atnešti rimtų nuostolių. Štai dėl ko pirmininkui P. Strazdauskui darosi nelinksma ir baugu. Juk auksinės dienos nelaukia, jas reikia gaudyte gaudyti.

Šiuo atsakingu metu kolūkio pirmininkas ir valdyba visu blaivumu turi apsvarstyti susidariusią padėtį ir išnaudoti visas priemones darbams paspartinti. Panemunėlio MTS technika privalo suteikti rimtą pagalbą kolūkiui išeinant iš susidariusios padėties.

A. Bulkus

Drenuojami laukai

Rokiškio MMS trijuose rajono kolūkiuose vykdo laukų drenavimo darbus. Baigiami drenavimo darbai „Atžalyno“ žemės ūkio artelėje. Taip pat laukų drenavimas pradėtas „Aušros“ ir „Naujo gyvenimo“ kolūkiuose. **S. Mikšys**

PAS MŪSŲ KAIMYNUS

1. TARYBŲ LATVIJOJE

Elektrifikuojami Latvijos kolūkiai

Latvijos Tarybų Socialistinėje Respublikoje kasmet vis plačiau vyksta kolūkinio kaimo elektrifikavimas. Neseniai elektros energiją gavo Kandavos rajono Lenino vardo ir „Amulos“ žemės ūkio artelės, Talsų rajono Lenino vardo kolūkis ir dešimtys kitų žemės ūkio artelių. Vien tik respublikinis Latvijos elektrinių statybos — montavimo trestas baigė elektrifikuoti daugiau kaip 30 kolūkių. Žemės ūkio artelių kūlimo grendymuose, gyvulininkystės patalpose, stalių ir mechaninėse dirbtuvėse įrengti šimtai elektromotorų, kurių pagalba mechanizuota daugelis sunkiųjų procesų.

Šiemet Latvijoje bus elektrifikuota apie šimtą kolūkių.

(„Sovetskaja Latvija“)

Atominės energijos taikaus naudojimo konferencijos išvakarėse

Šių metų spalio mėnesį Latvijos sostinėje Rygoje įvyks pirmoji respublikoje konferencija, kurioje bus svarstomi atominės energijos taikaus naudojimo klausimai. Dabar respublikos mokslo įstaigose ir įmonėse aktyviai ruošiamasi šiai konferencijai.

Latvių statybos-remonto jūrų laivyno gamykloje, žuvies pramonės laivų remonto gamykloje apibendrinamas patyrimas, įgytas kontroliuojant lietines detales ir suvirinimo siūles radioaktyviojo kobalto ir iridžio pagalba. „VEF“ gamykloje ir „Dzintaro“ fabrike mažieji radioaktyviųjų elementų spinduliavimai taikomi prietaisuose, kurie kontroliuoja produkcijos kokybę. Dabar „VEF“ darbuotojai radioaktyviosios kontrolės metodą perkelia į gamybos procesų valdymą.

Aktyviai ruošiasi konferencijai Latvijos TSR Mokslų akademijos institutai. Radioaktyviuosius spinduliavimus registruojančią aparatūrą kuria Fizikos instituto mokslininkai bendradarbiai. Miškininkystės problemų institute baigiami tirti būdai, kuriais gaunamas medienos lignas, iš kurio galima gauti vanilliną ir kitas aromatines medžiagas bei plastmasių gamybai skiriamus fenolus.

(„Sovetskaja Latvija“)

Pirmieji MTS

Vakar Rokiškio MTS IV-oji traktorinė brigada, vadovaujama Osvaldo Vainausko, įvykdė metinę normą. O mechanizatorius Stasys Baronas, dirbdamas su KD-35 traktoriumi, metinę užduotį jau viršijo 25 procentais.

Šios brigados mechanizatoriai dirba „Tikruoju keliu“ kolūkyje.

B. Vaitkus

Pramonės įmonėse

NAUJOVIŠKAI, RACIONALIAI

Maskvos trikotažo kombinato kolektyvas tobulina gamybą. Automatizuojamos mezgimo mašinos. Jos aprūpinamos specialiais prietaisais, kurie automatiškai sustabdo stakles, nutrūkus siūlui.

Mezgimo mašinų automatizavimas leis mezgėjoms aptarnauti vienu metu dvi mašinas. Automatiniai išjungėjai duos galimybę 12 proc. pakelti darbo našumą, pagerės trikotažo kokybė, sumažės atliekos.

Šiais metais automatinius išjungėjus numatoma įrengti 32 mezgimo mašinose.

Nuotraukoje: darbininkė N. Starceva, aptarnaujanti mezgimo mašinas, aprūpintas automatiniais išjungėjais. Ji duoda per pamainą 150 kilogramų trikotažo vietoje 123 kg pagal normą.

V. Kunovo (TASS) nuotr.

URALO KOLŪKIAMS IR TARYBINIAMS ŪKIAMS

Uralo turbinų-motorų gamykla, bendraudama su kitomis įmonėmis, pagamino pirmąjį „SK-2,6“ markės siloso kombainą. Juo bus nuimami kukurūzai, saulėgrąžos, žolės. Hederio biržė — 2,6 metro. Mašiną aptarnauja kombaininkas ir traktorininkas. Per 7—10 minučių kombainas pakrauna siloso masę keturių tonų sunkvežimį su padidintu kėbulu. (TASS-ELTA).

Turbinos Sibiro ir Tolimųjų Rytų statyboms

KAUNAS. Neseniai geležinkelio stotyse galima buvo matyti vagonus su užrašu „Kaunas — įlanka Providenije“. Juose buvo pakrauta turbina „AP-0,75“, kurią „Pergalės“ gamyklos turbinų gamintojai siunte į mūsų šalies tolimuosius šiaurės rytus. Po to Jenisiejaus miško kombinatui, aprūpinančiam miško medžiaga Krasnojarsko HES, buvo išsiųsta turbina „AP-1,5“.

„Pergalės“ turbinų gamyklos produkcija yra gerai žinoma Sibiro ir Tolimųjų Rytų įmonėse. Vien tik Omsko naftos perdirbimo gamykloje dirba 16 turbinų su gamykliniu ženklu „Pergalė“. (ELTA).

TARYBINĖ STATYBA

Deputatai į darbą neįtraukiami

„Per 1955 metus buvo pravestas 8 apylinkės tarybos sesijos, 4 vykdomojo komiteto posėdžiai. Iš to galima spręsti, kad tarybos darbas buvo nepatenkinamas, nes įvyko ne visos sesijos bei posėdžiai. Apylinkės tarybai visai nepadėjo nuolatinės komisijos“. Tokie Moškėnų apylinkės pirmininko G. Soko žodžiai yra užrašyti protokole š. m. kovo mėn. 7 d. vykusios sesijos, kuri išklausė vykdomojo komiteto ataskaitą apie 1955 m. atliktą darbą. G. Sokas taip pasakė ne apie savo darbą, nes jis dar neseniai buvo išrinktas pirmininku (prieš tai dirbo kitas pirmininkas). Bet jie aiškiai rodo, kad naujasis pirmininkas suprato apylinkės tarybos silpno darbo priežastis ir reikėjo tikėtis, — imsis priemonių darbui išvystyti.

Praėjo balandis, gegužė, birželis, baigia įpusėti rugsėjis, bet apylinkės tarybos darbo pagyvėjimo nesimato. Per šį laiką pravesti tik du vykdomojo komiteto posėdžiai, kai jie turi būti šaukiami ne rečiau kaip du kartus per mėnesį. Įvykusiuose posėdžiuose apsvarstyti gyvulių priežiūros pavasario laikotarpiu, Turdvario klubo-skaityklos darbo ir socienktynių sutarties su Rokiškio apylinke sudarymo klausimai. Negeresnė padėtis ir su tarybos sesijų pravedimu. Jų įvyko tik dvi.

Kur gi priežastys, trukdančios išvystyti apylinkės tarybos veiklą? Visų pirma, tai, kad apylinkės tarybos pirmininkas pradėjo nevertinti visų deputatų darbo reikšmės, o viską stengiasi atlikti pats vienas savo jėgomis. Tiesa, pirmininkas daug dirba. Jis nuolat lankosi kolūkio brigadose, pas atskirus kolūkiečius, stengiasi padėti kolūkio valdybai. Apylinkė neblogai vykdo finansinius planus, siekiama, kad laiku būtų įvykdytos maisto produktų paruošos ir t. t. Bet tai nereiškia, kad neturi dirbti visi deputatai.

Prie apylinkės tarybos vykdomojo komiteto yra sudarytos 4 nuolatinės komisijos, jų pirmininkais parinkti aktyvūs kolūkiečiai - deputatai. Tačiau darbo nesimato. Nuolatinės komisijos nieko nepadeda vykdomajam komitetui, jų pirmininkai negauna jokių užduočių, nerengiami jų pasitarimai — instruktažai, jie nekviečiami į vykdomojo komiteto posėdžius. Įtraukti nuolatines komisijas į darbą galima. Pavyzdžiui, birželio 22 dieną vykusioje apylinkės tarybos sesijoje buvo svarstomas gyvulininkystės produktyvumo pakėlimo klausimas. Jį ruošė pats apylinkės pirmininkas. Aišku, tas neblogai, kad apylinkės pirmininkas susipažino su padėtimi gyvulininkystės fermose. Bet žymiai geriau būtų buvę, jei šį klausimą būtų paruošusi žemės ūkio nuolatinė komisija. Deputatai būtų įsigilinę į fermų darbą, būtų aktyviai dalyvavę sesijos darbe ir iškėlę daug vertingų pasiūlymų.

Neduodant deputatams jokių užduočių, neįtraukiant jų į tarybos darbą, jie labai pasyviai laikosi sesijų metu, tuo labiau, nesijaučia esą deputatais kasdieniniame darbe. Jei paimti pravestas sesijas, tai pamatysime, kad jose pasisako apylinkės pirmininkas, deputatas Vedeika, kolūkio pirmininkas Gunka ir zootechnikas Paliulis, kurie nėra deputatai. Kiti deputatai, nežinodami svarstomu klausimu padėties, nepadaro nei vienos pastabos. O tai reiškia, kad priimami sprendimai yra mažai dalykiški, paviršutiniški.

Vykdomojo komiteto atitrūkimas nuo visų deputatų atsiliepia ir į jų dalyvavimą sesijose. Paskutiniu metu sesijose dalyvauja po 9—10 deputatų. Kiti iš viso neatvyksta.

Apylinkės taryba į sesijas nekviečia eilinių kolūkiečių. Pavyzdžiui, svarstant gyvulininkystės klausimus, dalyvauja tik fermų vedėjai. Jei dalyvautų visi gyvulininkystės darbuotojai, jie iškeltų žymiai daugiau vertingų pasiūlymų, dalykiškiau atskleistų visus trūkumus.

Nesant tampraus ryšio tarp vykdomojo komiteto ir visų deputatų, nėra reikiamo priimtų sprendimų vykdymo, iš kitos pusės, jų vykdymas nekontroliuojamas.

Kolūkyje, palyginti, lėtai vyksta derliaus nuėmimas, žiemkenčių sėja, pasitaiko trūkumų gyvulininkystės fermų darbe, silpnai vystomas socialistinis lenktyniavimas ir t. t. Visa tai turi būti apylinkės tarybos dėmesio centre. O padėti kolūkio valdybai gerinti darbo organizavimą gali tik visi deputatai, dirbdami išvien.

Šis klausimas ir turi būti svarbiausiu apylinkės vykdomajam komitetui ir jo pirmininkui G. Sokui.

S. Augulis

Kultūros darbą kaime — arčiau gyvenimo

Kultūros-švietimo darbas kaime yra įdomus, sudėtingas, kartu ir nelengvas, reikalaująs iš kultūros darbuotojų didelio pasiruošimo. Kaimo kultūros įstaigų — bibliotekų ir klubų-skaityklų darbuotojai, jeigu jie nori gerai susitvarkyti su iškeltaisiais uždaviniais, privalo nebijoti sunkumų, įvairinti savo veiklą, ieškoti naujo, vengti dar pasitaikančio darbe šabloniškumo ir paviršutiniškumo.

Tenka prisipažinti, mūsų rajono kultūros įstaigų darbe dar pasitaiko nemažai formalizmo, tuščiažodžiavimo, dangstymosi svetimais laimėjimais ir ataskaitomis faktų. Didelį kultūrinį darbą kaime atlieka mokytojai savo iniciatyva, o kai kurie kultūros įstaigų darbuotojai bando priskirti sau. Panaši padėtis buvo „Stalino keliu“ kolūkyje, kur dramos ratelio darbą, vadovaujamą ir organizuojamą mokytojos S. Kulytės, stengėsi pasisavinti kluboskaityklos vedėjas Bražiūnas. Taip buvo ir Karolio Požėlos vardo kolūkyje.

Negalima sutikti ir su nusistovėjusia seminarų rengimo praktika kaimo kultūros darbuotojams.

Šiuo metu seminarų organizavimas įgijo visai kitokį pobūdį. Štai neseniai viename iš tokių seminarų darbas buvo atliktas praktiškai, be jokių pranešimų ir paskaitų, išskyrus vieną tarptautine tema. Darbuotojai susiskirstė grupėmis, kurios leido sienlaikraščius, kovos lapelius, mokėsi liaudies žaidimų ir šokių, repetavo scenos veikalą, analizuodami charakterius, pagrindinę mintį ir t. t. Pastarieji seminarai praėjo gyvai, kiekvienas čia gavo padirbėti praktiškai, turėjo progos parodyti savo iniciatyvą, pasimokyti iš kitų.

Pačių kultūros darbuotojų pageidavimu tokie seminarai bus rengiami rečiau, bet ilgesniam — 4—5 dienų laikotarpiui.

Neseniai toks seminaras buvo surengtas tiesiog kaime. Nuvykę į „Socializmo kelių“ kolūkį, kaimo kultūros įstaigų darbuotojai talkininkavo kolūkiečiams lauko darbuose, organizavo kultūringą jų poilsį. Organizuojamos kultūrinės priemonės kolūkiečių tarpe turėjo labai didelį pasisekimą, o patys organizatoriai įsigijo nemažai patyrimo savo tiesioginiame darbe.

Atėjus sekmadieniui, čia įvyko keturių kaimyninių kolūkių draugystės vakaras, kuris kolūkiečiams paliko neužmirštamą įspūdį.

Klubų-skaitykių, bibliotekų vedėjai įgytą patyrimą turi pritaikyti savo darbe, kuo arčiau jį siejant su mūsų kolūkinio kaimo gyvenimu ir jo poreikiais.

V. ŠLIKAS
Rokiškio kultūros namų direktorius

Komjaunimo smogiamosiose brigadose

Gerų darbo rezultatų pasiekė „Nemunėlio“ kolūkio komjaunimo-jaunimo smogiamosios brigados, kurioms vadovauja pirminės komjaunimo organizacijos komiteto nariai Aleksandra Aleinikova, Afanasijus Korotkovas ir Jonas Gargažinas. Ypač pasižymi J. Gargažino vadovaujami jaunuoliai, dirbą II-oje laukininkystės brigadoje. Ši brigada baigė žiemkenčių kūlimą, sparčiai plauna vasarojų ir įpusėjo rudens sėją. Komjaunimo susirinkime komjaunuolis Korotkovas pasiūlė organizuoti derliaus vežimą ištisą parą. Šį pasiūlymą jaunimas karštai priėmė. Tai vertinga iniciatyva, kurią turi palaikyti ir kitos komjaunimo-jaunimo smogiamosios brigados.

Trys „Švyturio“ kolūkio komjaunimo-jaunimo smogiamosios brigados taip pat rodo puikų pavyzdį derliaus nuėmimo, kūlimo ir žiemkenčių sėjos darbuose.

B. Kulys

Kolūkiečiai dėkingi

„Aušros“ kolūkio laukuose dvi dienas darbavosi Rokiškio I vidurinės mokyklos moksleiviai. Šauniai padirbėję, jie nurovė 20 hektarų linų. Kartu su jais dirbo ir kolūkiečiai, iš 73 hektarų nenurautų linų. Išvažiuodami moksleiviai žadėjo vėl atvykti su talka. Kolūkiečiai dėkingi moksleiviams už rimtą paramą.

V. Rimkus

IŠ PASKUTINIO PAŠTO

Spartina šienapiūtę...

Dailiai išleistas „Rageliu“ kolūkio sienlaikraščio „Kolūkiečių žodis“ paskutinis numeris, iškilmingai kabantis kolūkio kontoroje, viename savo straipsnių pasakoja:

„Per lėtai kolūkyje vykdomi šienavimo darbai. Reikalinga paspausti, nes ne už kainų ir rugiapiūtė“...

Toliau rašoma apie kukurūzų priežiūrą.

Reikia pateikti sienlaikraščio redaktoriui Galvanauskui, kuris yra ir kolūkio partinės organizacijos sekretorius, klausimą: kada gi jis baigs šienauti?..

PAS MŪSŲ KAIMYNUS

2. TARYBŲ BALTARUSIJOJE

Melžėja Olga Golubcova primelžė milijoną kilogramų pieno

Olga Semionovna Golubcova 25 metus dirba melžėja Vitebsko srities Toločios rajono „Rekonstruktoriaus“ tarybiniame ūkyje. Per tą laiką ji primelžė daugiau kaip milijoną kilogramų pieno.

Sėkmingai dirba drg. Golubcova ir dabar. Šiais ūkiniais metais ji gavo apie 4 tūkstančius kilogramų pieno iš kiekvienos karvės.

(TASS-ELTA).

MTS mechaniko durpių rinktuvas-pakrautuvas

Vitebsko srities Vietrino 2-osios MTS žemės ūkio mašinų mechanikas V. Marchonko sukonstruavo durpių rinktuvą-pakrautuvą. Mašinos paskirtis—rinkti išskleistas ir išdiskuotas durpes ir krauti trupinius į traktorinius savivarčius vežimėlius. Durpių rinktuvas-pakrautuvas dirba prikabintas prie traktoriaus „DT-54“. Aptarnaujamas vieno žmogaus, jis pakeičia 200 darbininkų ir 100 arklių darbą. Mašinos našumas — iki 400 tonų durpių trupinių per 8 valandas.

(„Sovetskaja Belarusija“)

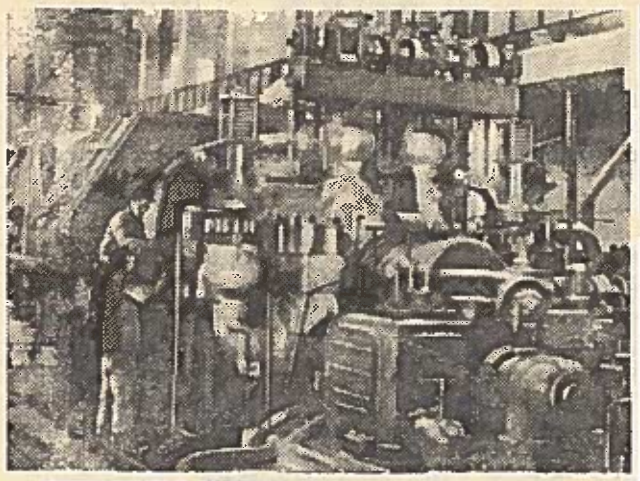

UZBEKIJOS TSR. Ferganos apylinkėse išsiplėtė naftos perdirbimo fabriko statyba. Tai — viena didžiausių statybų respublikoje. Baigta šiluminės elekros stoties pirmosios eilės statyba. Per trumpą laiką buvo baigta anglies sandėlio, cheminės vandens valyklos ir kitų pagalbinių patalpų statyba.

Pastatų statyboje plačiai buvo naudojamos naujos medžiagos. Sėkmingai atlikti darbai statant įrenginius ir turbogeneratorių. Montavimo darbai vyko mazginiu būdu. Tam buvo įrengta speciali aikštelė, kurioje iš anksto buvo surenkami atskiri agregatų mazgai. Dėl to turbogeneratorius ir kiti agregatai pastatyti pirma laiko.

Šiluminėje elektros stotyje — pasiruošimo jos paleidimui periodas. Greitai ji duos elektros energiją ne tik statybos reikalams, bet ir Ferganos srities pramonės įmonėms.

Nuotraukoje: turbogeneratoriaus paruošimas paleidimui. I. Duškino (TASS) nuotrauka.

PAS MŪSŲ KAIMYNUS

3. TARYBŲ ESTIJOJE

Skalūnas virš plano

„Estijos skalūno“ tresto kalnakasiai, lenktyniaudami už tai, kad pirma laiko įvykdytų 1956 metų valstybinį planą, mėnuo iš mėnesio didina skalūno gavybą. Nuo metų pradžios jie davė liaudies ūkiui 150 ešelonų kuro virš plano.

Rugpiūčio mėnesį baseino šachtos kiekvieną parą vartotojams išsiųsdavo dviem ešelonais skalūno daugiau, negu prieš metus. Kalnakasių darbo našumas padidėjo, palyginus su praėjusiais metais, 12 procentų. Sumažinus kuro savikainą, valstybei sutaupyta 2.400 tūkstančių rublių.

(„Sovetskaja Estonija“)

4. KALININGRADO SRITYJE

90 tonų talpos savivarčiai dumpkarai

Kaliningrado vagonų gamykloje pradėti gaminti pirmieji 90 tonų talpos savivarčiai dumpkarai. Visos pagrindinės vagonų konstrukcijos gaminamos iš mažai legiruoto plieno, pasižyminčio padidintu patvarumu. Tai įgalino sumažinti kiekvieno dumpkaro svorį daugiau kaip 5 tonomis.

Stambiausių šalies rūdynų kalnakasių prašymu įmonės konstruktoriai ruošia techninius savivarčių dumpkarų projektus: tokių dumpkarų krovinių keliamasis pajėgumas — 120 ir 150 tonų.

(„Kaliningradskaja pravda“)

Rimtą dėmesį kolūkinių kadrų paruošimui

Tarybinė vyriausybė ir partija skiria daug dėmesio ir lėšų kolūkiečių kadrų, MTS mechanizatorių ir žemės ūkio specialistų paruošimo reikalui. Respublikoje veikia visa eilė įvairaus profilio žemės ūkio mokyklų. Nuo spalio mėn. 15 d. prasideda mokslo metai Antalieptės žemės ūkio mokykloje (Dusetų raj.).

Šiais metais be veikiančių skyrių atsidaro naujas bitininkystės technikų skyrius, kuriame mokslas tęsiasi vienus metus. Baigusieji dirbs kolūkių, tarybinių ūkių bitynuose, bitininkystės kontorose.

Antalieptės žemės ūkio mokykloje taip pat veikia laukininkystės ir gyvulininkystės technikų skyriai, kurie ruošia kolūkinei gamybai specialistus: brigadininkus, fermų vedėjus.

Visuose skyriuose mokslas prasideda spalio mėn. 15 d. ir tęsiasi vienus metus. Priimami ne jaunesni 17—19 m. amžiaus, su 7 klasių išsilavinimu, o turį patyrimą, dirbę brigadininkais, fermų vedėjais, grandininkais, bitininkais — ir su 4 klasių išsilavinimu. Priimami be stojamųjų egzaminų su kolūkio valdybos, rajono vykdomojo komiteto arba MTS siuntimu-nukreipimu (ne kolūkiečiai turi turėti apylinkės arba rajono vykdomojo komiteto pažymėjimą - charakteristiką, kad nedaroma kliūčių išvykimui mokytis).

Kolūkių valdybos pagal visuotino kolūkio narių susirinkimo nutarimą turi priskaityti mokymosi laikotarpiui kas mėnesį po 20—25—30 darbadienių ir nemažiau 100 rb. pinigais (remiantis TSRS Ministrų Tarybos Nutarimu Nr. 848, iš 1953. II. 15). Be to, vienmetės žemės ūkio mokyklos moksleiviams mokama 140 rb mėnesinė stipendija, taip pat aprūpinami bendrabučiu, šviesa, kuru, patalyne ir spec. drabužiais praktikos darbams.

Prie mokyklos yra mokomasis ūkis, vedąs eilę lauko bandymų, taip pat žemės ūkio mašinų parkas, bitynas, daržai, inspektai, gyvulininkystės fermos bei atskirų ūkio šakų kabinetai, biblioteka, kur mokiniai be einamo teoretinio kurso atlieka praktikos darbus, susipažįsta su darbo organizavimo metodais, kolūkine apskaita ir dokumentacija.

Antalieptė randasi Dusetų rajone, netoli plento Utena—Zarasai, gražioje ir patogioje vietovėje. Ant Šventosios upės čia statoma tarprajoninė HES. Mokykloje sukomplektuotas dėstytojų su aukštuoju mokslu ir gamybiniu patyrimu kolektyvas.

Kolūkių valdybos, MTS, apylinkių tarybos turi tuojau nedelsiant atrinkti geriausius kandidatus ir pasirūpinti laiku pasiųsti juos mokytis.

Agr. K. Juknevičius
dėstytojas

PAS JUOS ATĖJO LAIMĖ

Pačiame vidurnaktyje sučirškė telefonas:

— Gimdyvė pavojuje.

O po kelių minučių iš rajono ligoninės kiemo išriedėjo greitosios pagalbos mašina. Kryptis — tolimas rajono užkampis... Siengdamasi nuvyti šalin mieguistumą, gydytoja Irena Tupalskytė žiūri į automašinos prožektorių apšviestą kelią. Baltu šviesos ruoželiu kiek įkabindamas šuoliuoja kiškelis, išgąsdintas nakties keleivių.

„Ko ji delsė? Ko laiku neatvyko į ligoninę?“ — jau nebe apie kiškelį galvoja gydytoja. Irena minty se priekaištauja gimdyvei. Bet medikai neįpratę pykti ant pacientų. Irena gerai įsivaizduoja jaunos motinos kančias. Juk ji — moteris.

Po valandos jauna motina ligoninėje. Ji ir jos kūdikis išgelbėtas... Su palengvėjimu atsidūsta ginekologai Irena Tupalskytė, Stasys Klegeris, medicinos seserys.

*

Tiesiai gydytojai į veidą žiūri susirūpinusios darbininko Petravičiaus akys:

— Kaip žmona, išlaikys?

Tupalskytė moka nuraminti susirūpinusį tėvą. Ji pasakoja, kad jos praktikoje, — per 10 metų, — pasitaikė žymiai sunkesnių atvejų, ir tai viskas baigdavosi sėkmingai.

O ištikrųjų padėtis komplikuota. Gimdyvė Petravičienė turi širdies ydą. Tokiais atsitikimais anksčiau, dar buržuaziniais laikais, nutraukdavo nėštumą.

Ilgai tarėsi ginekologė Tupalskytė su ligoninės vyr. gydytoja širdies ligų specialiste S. Salagubaite.

— Kūdikis gyvens, — nusprendė.

Valandas ir netgi paras budėjo gydytoja Tupalskytė ties Petravičienės lova. Rodėsi, gydytoja pamiršo miegą ir poilsį.

Užtat į pasaulį atėjo naujas žmogus...

*

Gydytojos Tupalskytės priimamajame sėdi jauna mergina darbininkė K. Su ašaromis akyse ji kalba:

— Padėkite man, daktare... Aš negaliu gimdyti... Aš nenoriu...

Ant jos skruostų liepsnoja gėdos raudonis. Ji lyg ir nesava. Tur būt, negreit ryžosi šitam žingsniui.

Daug karčios tiesos gydytoja galėtų pasakyti šiai jaunai, dar gyvenimo nepatyrusiai moteriai.

Bet visa tai jau įvyko... Gydytoja klausia:

— Ar tu teisingai elgiesi?

Mergina užsispyrusi. Ir Tupalskytei tenka ilgai aiškinti, kad ji daranti didelę klaidą.

Galų gale, darbininkė K. sutinka. Ji bus motina.

*

Neveltui sakoma, kad šeima — dar ne šeima, kai nėra vaikų.

...Ištisas paras jauna moteris guli prikaustyta prie lovos. Ji kovoja su mirtimi. Bet pirmas kūdikio balsas, pasiekęs motinos ausį, prideda jai jėgų. Jai padeda gyventi žmonės su baltais chalatais.

Ir kada ligoninės laukiamajame susirenka būrelis vyrų, — sveikų ir tvirtų, nepanašių į ligonius, — ginekologas patenkintas. Ir, gal būt, nemažiau už juos.

— Sūnus, — sako medicinos sesuo, rodydama naujagimį komjaunimo rajono komiteto sekretoriui Jonui Šaškovui.

Laimingas tėvas vos susilaiko nešbučiavęs ne tik žmonos, bet ir gydytojos, medicinos seserų, visų susirinkusių.

O štai kolūkiečiui Budreikai žmona pagimdė dukrelę. Dar prieš kelias minutes šis žmogus tikėjosi sūnaus, kaip jis pats sakosi, — artojo, rinko jam įvairiausius vardus, ir štai... Vieną akimirksnį tėvo veidu nuslenka nepasitenkinimo šešėlis. Bet tik vieną trumpą akimirksnį... Kuogi blogiau dukrelė? Ir jis su giedria plačia šypsena eina prie žmonos, su tėvišku rūpesčiu apgaubia ją skara.

— Kad nesušaltum. Kelias tolimas, — sako jis.

Irena žino, pas šituos žmones atėjo laimė, didesnė, palyginamai gražesnė.

Bet ar šių žmonių laimė nėra ir jos, gydytojos, laimė?

A. Matiukas

PASIKALBĖJIMAI GAMTOS MOKSLŲ TEMOMIS

Pirmasis tarpplanetinių skridimų etapas

Paskutiniuoju metu spaudoje pasirodo pranešimų, kad trečiaisiais Tarptautiniais geofizikos metais, kurie prasidės 1957 metų liepos 1 d. ir pasibaigs 1958 metų gruodžio 31 d., bus paleisti dirbtiniai Žemės palydovai.

Pagal vieną preliminarinį amerikiečių projektą, palydovas turi būti penkiasdešimties centimetrų diametro rutulys, sveriąs 10—20 kilogramų.

Manoma, kad skrisdamas orbita, palydovas nutols nuo Žemės paviršiaus daugiau kaip tūkstantį kilometrų. Artimiausias orbitos taškas bus už trijų šimtų kilometrų nuo Žemės paviršiaus. Tokia orbita palydovas turi skristi vidutiniškai 28 tūkstančius kilometrų per valandą, apskrisdamas Žemę maždaug penkiolika kartų per parą. Pabrėžiame, tik esant duotuoju aukščiu tam tikram judėjimo greičiui išcentrinės jėgos, atsirandančios palydovui skriejant aplink Žemę, gali atsverti Žemės traukos jėgą. Kaip nekrinta Mėnuo, traukiamas Žemės, kaip nekrinta ant Saulės planetos, taip galėtų patvariai skristi aplink Žemę šis mažutis „dangaus kūnas“, jeigu nebūtų oro pasipriešinimo.

Dviejų šimtų kilometrų aukštyje oro tankumas šimtą milijonų kartų mažesnis, negu prie Žemės paviršiaus, o aukščiau — oras dar retesnis. Nors ir mažas oro pasipriešinimas dideliame aukštyje, tačiau palydovas dėl to pasipriešinimo turės netekti energijos, sumažės jo skridimo greitis. Svorio jėga pradės viršyti išcentrinę jėgą ir palydovas galų gale nukris į tankiuosius oro sluoksnius, kur ir sudegs taip pat, kaip sudega meteorų dalelytės.

Palydovo egzistavimo laikas priklausys nuo jo masės, dydžio ir ypač nuo orbitos aukščio. Orientuojamieji apskaičiavimai parodo, kad 200—250 kilometrų aukštyje palydovas gali išsilaikyti vos keletą valandų, o 700—800 kilometrų aukštyje — keletą metų.

Tiesioginiai tikslai, kurių siekiama kuriant pirmuosius dirbtinius palydovus, — tai siekimas gauti mokslo duomenų apie viršutinius atmosferos sluoksnius. Tokiems tikslams dabar naudojamos aukštybinės raketos. Antai, „Vikingo“ raketa, paleista Jungtinėse Amerikos Valstybėse 1954 metais, iškilo į 254 kilometrų aukštį, o sudėtinė „Bampero“ raketa iškilo daugiau kaip keturis šimtus kilometrų. Tačiau šiuos tyrinėjimus iš esmės ribojo tai, kad raketos dideliuose aukščiuose tebūna trumpai. Ilgas darbo laikas — vienas esmingiausių dirbtinio palydovo pranašumų prieš raketas.

Įdomu pažymėti, kad net jeigu numatomasis palydovas nebūtų aprūpintas prietaisais, tai ir lada, stebint jo judėjimą iš Žemės paviršiaus, būtų galima žymiai patikslinti mūsų žinias apie atmosferos tankumą dideliuose aukščiuose, apie Žemės rutulio formą ir gauti eilę kitų duomenų. Bet numatoma, kad palydovams bus įtaisyta automatiškai veikianti aparatūra. Todėl juos dabar dažnai vadina kosmoso erdvės laboratorijomis. Prietaisai, pavyzdžiui, išmatuos trumpabangį (ultravioletinį ir rentgeno) Saulės spinduliavimą, kuris labai smarkiai yra absorbuojamas atmosferos ir nepasiekiamas tyrinėjimams iš Žemės.

Didelę reikšmę plečiant mūsų žinias turi atmosferos tankumo, temperatūros ir sudėties matavimai. Specialūs

(Nukelta į 4 psl.).

Pirmasis tarpplanetinių skridimų etapas

(Atkelta iš 3 psl.).

prietaisai užfiksuos duomenis apie pirminį kosmoso spinduliavimą, apie Saulės spinduliavimą korpuskulomis — šiaurės pašvaisčių priežastį. Speciali palydovo radijo aparatūra perduos į Žemę surinktus duomenis. Tuo tyrinėjimų galimybės palydovo pagalba nesibaigia. Tolimesniuose, stambesniuose dirbtiniuose palydovuose numatoma įtaisyti teleskopus, kurie geriau, negu iš Žemės, padės astronomijai. Jiems jau nekliudys atmosfera.

Dirbtinio palydovo paleidimas Tarptautiniais geofizikos metais bus pirmas etapas įgyvendinant tarpplanetinius skridimus. Apie skridimus į kitas planetas svajotę mokslininkai sukūrė tas mokslines prielaidas, kurios įgalina dabar įgyvendinti šį uždavinį.

Pagal projektą, apie kurį buvo kalbėta anksčiau, dirbtinis palydovas bus atgabentas į orbitą ir gaus reikalingą greitį trilaipsnės raketos pagalba. Pakylant nuo Žemės iš pradžių pradės dirbti stambiausioji raketa — pirmasis laipsnis. Ji pakels kaip krovinį dvi kitas, pilnutinai užtaisytas raketas, ir palydovą. Išeikvojęs kurą, pirmasis laipsnis atsiskirs, ir tada pradės veikti antroji raketa, kuri išneš trečiąją raketą ir palydovą į orbitą. Trečiosios raketos (trečiojo laipsnio) tikslas — suteikti palydovui 28 tūkstančių kilometrų greitį per valandą.

Vienas uždavinių, kurie keliami tyrinėjimams pirmaisiais palydovais — jie bus apsupti sąlygų, labai artimų kosmoso erdvės sąlygoms — yra nustatyti būtinas prielaidas žmogaus skridimui. Iš kitos pusės, reikia išaiškinti kuo geriausias galimybes, kuriomis būtų galima dirbtinajame palydove įsteigti tarpinę stotį tarpplanetiniams skridimams su žmonėmis ir įrengimais. Tokia stotis už atmosferos ribų žymiai supaprastins skridimus į Mėnulį ir į planetas.

Tarpplanetinių skridimų programoje, išklausytoje pernai Tarptautiniame astronomų kongrese, numatoma, pavyzdžiui, kad iki 1985 metų bus nuskrista į Mėnulį ir pasiruošta skristi į Marsą. **M. Lidovas**

Kyla Kinijos darbo žmonių gerovė

PEKINAS. (TASS-ELTA). Kaip praneša „Ženminžibao“ laikraštis, sparčios ekonominės statybos, nepaliaujamo liaudies gyvenimo materialinio lygio kilimo, o taip pat valiutos ir kainų stabilumo dėka šalyje metai iš metų didėja gyventojų indėliai taupomosiose kasose.

Šių metų pradžioje bendroji gyventojų indėlių suma šalies miestuose sudarė daugiau kaip 1.560 milijonų juanių, t. y. padidėjo palyginti su 1952 metais 2,1 karto. Šiemet ryšium su nauju darbininkų ir tarnautojų darbo užmokesčio padidėjimu visoje šalyje dar labiau išaugo darbo žmonių santaupos.

Šiemet indėlininkų patogumui Kinijos miestuose atidaroma 5 tūkstančiai naujų taupomųjų kasų.

Silezijos proletariato revoliucinių mūšių metinės

Liaudies demokratinės Lenkijos darbo žmonės šiomis dienomis pažymi 3-ojo Silezijos sukilimo 35-ąsias metines; tai buvo didvyriškas Silezijos darbininkų ir valstiečių mūšis už senųjų Lenkijos žemių išvadavimą iš Prūsijos viešpatavimo ir jų susijungimą su motina — tėvyne. Silezijos darbininkų didvyriškųjų mūšių vietoje prie paminklo sukilimo dalyviams įvyko masinės iškilmės, kuriose dalyvavo apie 200 tūkstančių Aukštutinės ir Žemutinės Silezijos gyventojų.

(TASS-ELTA).

Tiesiu taikymu

Rokiškio MTS degalų bazėje nevisuomet yra reikiama išduodamo kuro kontrolė. Bazės vedėjas Dapkus dažnai būna girtas.
(Iš skaitytojo laiško).

Dingę hektarai

Atsitiko taip, kad „Naujo gyvenimo“ kolūkio IV brigados žemdirbiai ir prie geriausių norų negali įvykdyti derliaus nuėmimo plano. Mat, 32 ha vasarojaus brigadininkas Balys Diržys pasėjo tik popieriuje.

— Kurgi teisybė? Už šitą darbą irgi buvo rašomi darbadieniai!

Krokodilas stūlo atlikti dar vieną „popierinį“ triuką. Paimti kolūkio valdybai ir nurašyti atitinkamą skaičių darbadienių iš brigadininko sąskaitos. **J. Spygiys**

„RACIONALIZATORIUS“

Romas Baltrūnas — „Lenino keliu“ kolūkyje pagarsėjęs žmogus. Vieni sako, kad niekas tiek daug neišgeriąs „baltosios“, kaip Baltrūnas. Kiti jį pažįsta kaip tinginį, bandžiusį sumušti tingėjimo rekordą per patį darbymetį.

Bet retai kas žino, kad R. Baltrūną kažkada kolūkio valdyba paskyrė statybininkų brigadininku.

Tačiau Krokodilui teko sužinoti, kad šitoje srityje yra nemaža Baltrūno nuopelnų. Pavyzdžiui, kas atsilanko į Kamajus, gali užsukti į „Lenino keliu“ kolūkio lentpiūvę, kuri dirba pagal Baltrūno racionalizatorinį pasiūlymą. „Išradingas“ brigadininkas priėjo išvados, kad norint išvengti motorų gedimo, reikia išvengti pačių motorų. Dabar rąstai plaunami rankiniais plūkiais. Čia atsirado ir tokio darbo meistrai — tėvas ir sūnus Šermukšniai.

O motorai ilsisi... Gudriems „racionalizatoriams“ jie nereikalingi!

S. Vėtra

Būkite pažįstami!

Krokodilas skaitytojus supažindina su pil. J. Klišiu. Piešinyje jį matome bėgantį. Tai mėgiamiausias jo užsiėmimas. Pil. J. Klišys pabėgo nuo žmonos, bėga nuo alimentų, slapstosi nuo teismo pareigūnų. Neseniai jis dirbo melioratorium, šiandien — žveju, o rytoj..?

KROKODILUI TEKO SUŽINOTI, KAD...

...yra taisyklių, kurių nieks nesilaiko. Tai gatvių judėjimo taisyklės, kurios liečia Respublikos gatvę ir Tarybų aikštę. Jose sakoma, kad čia negalima važiuoti arkliais, didesniu kaip 40 km greičiu ir t. t. ir t. t.

O kada jų niekas nesilaiko, jos nustoja būti taisyklėmis. Tą Krokodilas nori priminti rajono milicijos darbuotojams.

IVAIRENYBĖS

Smegenų operacijos, esant žemai temperatūrai

Smegenų operacija yra viena sudėtingiausių chirurgijoje. Ir štai Šveicarijoje Lundo gydytojai ilgą laiką ieškojo būdų, kaip žmogaus kūną atšaldžius dešimčia-penkiolika laipsnių žemiau jo temperatūros, operuoti smegenis.

Po ilgo ir atkaklaus darbo rasti ne tik metodai, bet ir pagaminti prietaisai, reikalingi operuojant smegenis. Žmogaus kūnas tuo metu atšaldomas iki + 25° C. Taip atšaldžius stipriai nukrinta kraujo spaudimas, todėl kraujoplūdis nebetrukdo operuoti. Šiuo metodu jau padaryta virš dešimties smegenų operacijų.

Po operacijos ligonis paguldomas į specialią kamerą, kur jo kūnas palaipsniui apšildomas ilgai trunkančia ir vienoda 30° oro srove.

TASS'o PRANEŠIMŲ SANTRAUKA

● Tarptautiniame Venecijos kinofestivalyje premijuoti tarybiniai vaikų kinofilmai „Jarangoje dega ugnis“ ir „Pilkasis plėšikas“ ir mokslo populiarinimo filmas „Žvaigždės tarnauja žmonėms“.

● Pagal šių metų pradžioje atliktą surašymą Suomijos gyventojų skaičius sudarė 4.288.521 žmogų.

MOKSLO IR TECHNIKOS NAUJIENOS

☆ ☆

Naujos gręžinių kasimo staklės

Naujos gręžinių kasimo staklės „KŠK-25“ skirtos 1.230 milimetrų skersmens gręžiniams. Jos beveik penkeriopai padidina darbo našumą. Staklės pastatytos automobilio priekaboje ir lengvai transportuojamos.

Neseniai tokių staklių siuntą gavo „Mosgidroenergoprojekto“ Angaros kompleksinė tyrinėjimo ekspedicija.

10.000 laipsnių

Ilgą laiką mokslininkai stengėsi sukurti prietaisą aukštoms — keleto tūkstančių laipsnių — temperatūroms matuoti. Išspręsti šį uždavinį pavyko Charkovo Matų ir matuojamųjų prietaisų mokslinio tyrimo institutui. Čia daromi optikos ir radiaciniai prietaisai įvairioms pramonės šakoms.

Po mokslininkų ilgų ir atkaklių ieškojimų buvo sukurtas juodas blizgantis prietaisas — pirmasis tarybinis optinis pirometras su padalinimais iki 10.000 laipsnių. Jam buvo panaudoti iš ypatingo purpurinio stiklo pagaminti spindulių sugėrėjai. Tiksliais apskaičiavimais buvo nustatyta, kokį energijos kiekį jie sugeria. Po to stiklai buvo įdėti į pirometrą. Tai įgalino matuoti didelės spinduliavimo energijos kūnų temperatūrą.

Automatai maisto įmonėms

Rygos mėsos ir pieno kombinatuose buvo išbandytas gamyboje automatas konservų dėžutėms pripildyti troškinta mėsa ir pusautomatis lydytam sūriui, sviestui ir kitiems maisto produktams išfasuoti į stiklinėles. Du šimtai dėžučių per valandą — toks automato našumas. Fasavimo pusautomatis gali pripildyti iki 2.700 stiklinėlių per valandą.

Šiuos agregatus pagamino Rygos mėsos ir pramonės mašinų gamyklos kolektyvas.

Agurkai, įskiepyti į moliūgą

Tokio agurkų derliaus — trigubai didesnio, negu paprastai — pavydės bet kuris daržininkas. Tai agurkai, įskiepyti į moliūgą. Juos augina Timiriazevo vardo Žemės ūkio akademijos daržininkystės stotis. Moliūgas turi stiprią šaknų sistemą ir todėl geriau pakelia ne visada palankias klimato sąlygas, nebijo nei šaltos, nei drėgnos vasaros.

Agurkai, įskiepyti į moliūgą, šiuo metu, nors naktys šaltokos ir dažnai lyja, duoda gausų derlių ir lauko sąlygomis. Jie ir skanesni.

Agurkų įskiepijimas į moliūgą--paprastas. Vienas darbininkas per dieną įskiepija iki 600 augalų.

Čia pat stotyje auginami į moliūgą įskiepyti melionai.

Kambarinės citrinos

Bogorodsko vaisių medelynų tarybinio ūkio kontora kasdien išsiuntinėja šimtus nedidelių pašto siuntinių su Pavlovo citrinų, figų sodinukais.

Pavlovo citrinos — tikras liaudies kūrinys. Pavlovo vaisininkų atveztos iš pietų daugiau kaip prieš šimtą metų, jos pavirto savotiška kambarine kultūra. Kambarinės citrinos nežino nei žiemos, nei vasaros. Jos duoda vaisius ištisus metus.

Pavlovo miesto gyventoja M. Kalpakova išsiuntė Lenino vardo žemės ūkio akademijai citrinos krūmą, kuriame buvo daugiau kaip 70 vaisių ir mezginių. Neretai sutinkami krūmai su 200 žiedpumpurių. Tekintojo A. Pavliukovo žmona pernai išaugino savo bute 112 citrinų.

Pavlovo citrinas prieš keletą metų ėmė veisti Bogorodsko tarybinis ūkis. Dabar tarybinio ūkio darbuotojai ruošia išsiųsti mėgėjams daugiau kaip 40 tūkstančių sodinukų.

Redaktorius A. STAŠYS

Statybos remonto kontoros viršininkui
GRIGORIJUI SMIRNOVUI,
jo mylimai motinai mirus, reiškiame gilią užuojautą.
Kontoros dirbančiųjų kolektyvas

Pil. Navickienė—Griškėnaitė, Genovaitė, d. Juozo, gyv. Rokiškio raj. Onuškio apyl. Trakeliškio km., iškėlė ištuokos bylą pil. Navickui Jonui, s. Juozo, gyv. Rokiškio raj. „Nemunėlio“ kolūkyje.

Bylą nagrinės Rokiškio rajono Liaudies teismas.

Pil. Zovienė — Stočkutė, Donata, d. Onos, gyv. Rokiškio raj. Juodupės m., iškėlė ištuokos bylą pil. Zovei Juozui, s. Antano, gyv. Primorjės krašte, Nachodkos m. UNR Nr. 266.

Bylą nagrinės Rokiškio rajono Liaudies teismas.

Redakcija: Rokiškis, Tarybų aikštė № 22. Telef.: redaktoriaus — 104, bendro skyriaus — 18. Spaudė Rokiškio raj. spaustuvė, Rokiškis, Tarybų a. № 22. Užs. 457. Tir. 2000.